

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

zhaša vsak četrtek in volja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem semenišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamesno liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. —
Rekopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr
dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slovenski konservativni kandidatje.

Goreča želja vseh slovenskih domoljubov je, da bi od Slov. društva priporočeni kandidatje bili 19. avgusta t. l. izvoljeni:

1. V Mariboru: Baron Goedel in Dr. Fr. Radaž.

2. V Ptuji: Božidar Raič.

3. V Ljutomeru: Jožef Kukovec.

4. V Slov. Gradci: Dr. Jožef Šuc.

5. V Celji: Mihael Vošnjak in Dr. Ferd. Dominkuš.

6. V Brežicah: Jožef Jerman.

Volilni možje slovenski, stojte trdno za svoje narodne kandidate. Zmage bomo vsi veseli. Odbor Slov. društva.

Volilnim možem slovenskim v pouk!

Vsak volilni mož se naj udeleži volitve. Zato je bil izvoljen. Naj vzame svojo izkaznico (Legitimations-Karte) gotovo seboj. Brez nje ne sme na volišče. Bog varuj, da bi se kateri dal po liberalcih z denarjem podmitati, z vinom, šnopsom, cigarami zmotiti, da bi morebiti saj doma ostal, ako bi uže Slovincem sovražnih kandidatov voliti ne hotel. To bila bi zguba Slovincem, sramota občini in fari, njemu pa bi se lahko tožba in kazen nakopala, kajti glase pri volitvah kupovati in prodavati je prepovedano. Zve se naposled vendar le vse! Sicer pa smo prepričani, da mej narodnimi volilci ni nobenega Judeža. Volilci iz ene občine, fare, kraja, dobro storijo, ako se skupaj podajo v dotično mesto. Tako liberalnim jastrebom najleži uidejo. Kateri so oddaljeni, naj pridejo uže na predvečer ter se naj podajo tje, kder se njihovi zbirajo:

1. v Mariboru v gostilnični dvorani „zur Stadt Wien“ (kder se bodeta ob 1/2 8. zvečer kandidata svojim volilcem predstavljala); 2. v Ptuji v „Narodnem domu“; 3) v Ljutomeru v gostilni g. Vaupotiča, 4. Slov. Gradci

v gostilni Haukejevi; 5. v Celji v čitalnici (gostilna Straus, za prenočevati se priporoča gostilna Kožerjeva pri „belem volu“ in gostilna Kameronerjeva „zur Stadt Graz“), 6. v Brežicah pri Heiderji „Hotel Klembas“ v I. nadstropji.

Na den volitve 19. avgusta se naj vsi naši volilci na gori navedenih zbirališčih zberejo, da skupno gredó na volišče.

Pri volitvi je navzoč c. kr. komisar. Najprvje izvolijo navzoči volilci 4 može v volilno komisijo, 3 imenuje potem komisar in teh 7 izvoli izmej sebe predsednika.

Slovinci moramo gledati, da povsod svoje 4 spravimo v komisijo. Predsednik prebere § 16. in 17. volilnega reda, kder je govor, kdo sme v poslanca izvoljen biti in kdo ne. Udje komisije volijo prvi in razsodijo: sme li kdo voliti ali ne, zoper katerega se ugovarja ali protestira; vendar to se mora zgoditi, preden glas odda. Potem sklicuje komisija vsakega volilnega moža posebej naprej. Vsak položi svojo izkaznico ter izpové glasno in jasno, koga voli. Ne bilo bi pa prav, ako bi sedaj volišče zapustil, ampak vsak naj tam ostane do konca; kajti časih je treba drugokrat voliti. Ostani torej vsak do konca na volišči.

Opomnja. Volilci slovenski, ki volijo v Mariboru, imajo po volitvi skupni obed v dvorani gostilne „zur Stadt Wien“, oni, ki v Celji volijo, pa v dvorani in vrtu gostilne „pri belem volu“.

Slovinci, zmaga bo naša!

Veselo novico lahko uže danes 2600 „Slov. Gospodarjev“ nese po slovenskem Štajerskem: den 19. avgusta bo nam den narodne zmage, narodne slave! Kajti volitve volilnih mož so dokončane, Slovincem v čast in veselje. Od vseh strani nam dohajajo vesela poročila, da smo prodrli. Najbolj v nevarnosti bili so volilni okraji g. Jermana, dr. Šuca in v Mariboru.

Toda sedaj je povsod krenolo na slovensko stran: ves Sevnjski in Kozjanski okraj stoji za gosp. Jermana, celo v trgu Kozjanskem sta narodnjaka g. Trček in g. Vodnjak zmagala, in tudi v Brežiškem je mnogo občin naših, n. pr. Globoko, Zakot. Vkljub nezaslišanim dogodkom je Šoštanjski kraj narodno volil, Slov. Graški pa je itak liberalcem nepristopen, tako da morajo nemškutarji iz Mahrenberškega okraja kar tiho djati čeravno jih jeza tere, da bi kar z zobmi škripali. Č. gosp. dr. Šuc torej zmaga gotovo.

Najsilnejša borba bila je za št. Lenartski, Mariborski in Slov. Bistriški okraj. Tukaj delale so laži, nevednost, nemčurska ošabnost, vino, pivo, šnops, denar, prilizovanje, strah proti Slovincem, kakor še ne pomnimo. Ali tudi Slovenci so bili urejeni, delavni, kakor še nikoli ter srečno si priborili večino. Najslavnejše obnašal se je sv. Lenartski okraj: 45 narodnjakov in samo 7, ki na nemškutarsko stran cikajo, potem Mariborski okraj l. p. 43 narodnjakov, 27 nemškutarjev in 7 omahljivcev, Mariborski okraj d. p. 29 narodnjakov, 24 nemškutarkih in 5 omahljivcev, Slov. Bistriški okraj 29 korenjakov slovenskih in 26 nemškutarskih, torej vkup štejemo Slovenci 146 (absolutna večina znaša 123), nemškutarji 81, z omahljivci 96. Zmago smo si toraj Slovenci uže priborili. Treba jo le dne 19. avgusta završiti. Prosimo torej, naj vsak domoljub svoje stori, da bodo vsi volilci o pravem času stopili na volišče v Mariboru!

Tisti okraj pa, ki volijo v Ptuj, Ljutomeru in Celji, so uže toliko probujeni, narodni, da je zmaga gotova. Bodi še sijajna! Naj pride vsak volit, kakor mu veljeva domoljubna dolžnost. —

Liberalci z nemškutarji vred hočejo nas Slovence kar zadušiti pa mi se branimo in silimo tudi uže v mesta. In sedaj dobimo bržčas prvo mestno skupino v svojo oblast. V Ptuj, Rogaci, Ormoži, Središči in Ljutomeru štejemo namreč toliko zavednih Slovincem, da slovenski kandidat g. profesor Kunstek, rodom Rogačan, znanega šulvereinskega glavača Aussererja gotovo premaga, če le vsak Slovenec volit gre. Slovenci štajerski dobimo tako prvega poslanca v mestih. Kolik strah, groza bo to tistim slovenožrecom, ki bi nas radi na zelju pojedli ali v žlici vode potopili. Naprej zastava Slave! Dragi slovenski kmetje, volite od Slovenskega društva priporočene kandidate, ker so konservativci. Kajti oni si bodo prizadevali s nemškimi konservativci vkup rešiti kmetški stan, katerega na nič spravljajo uže 23 let nemški liberalci. Ljubljani slovenski možje, izvolite gori navedene kandidate, ker so Slovenci. Kajti oni si bodo prizadevali, da bode Slovenec na slovenskih tleh užival tiste

pravice, katere mu gredo pred Bogom, svetom in postavo. Glejte, mešnike imate uže svoje, mnogo učiteljev tudi. Sedaj volite narodno, slovenski, da bodo še druge boljše službe, profsorske, uradniške itd. uživali vaši sinovi. Pomagajte pred vsem svojim sinovom do pšeničaka na slovenskej zemlji!

Živel slovenski narod,
Živela mila domovina!

Tujcev ne volite, ne poslušati!

Slovenci smo pohlevne dušice, mehki ljudje, božji voleki nasproti tujcem, katerih vedno več k nam vre, odkar jim nemškutarji slovenske dveri na stežaj odpirajo. Vse boljše službe nam pojemljejo. Sloki in suhi kakor sestradane miši se Bog vedi odkod priklatijo k nam. Slovenci jih navadno dobro sprejmemo in kmalu so bogati, premožni. Ali komaj se našega pšeničaka najedó, hočejo gospodovati, nas strahovati. Polagoma kličejo vedno več tujcev k nam, jim skrbijo za mastne službe ter pomagajo domačine za dveri stavljati. Najlepša posestva, na kmetih, najlepše hiše v mestih pridejo jim v roke. Kaj sledi iz tega za domače ljudstvo? Nič druga, kakor da propada. Temu je le tako pomagati, če ljudstvo nevarnost spozna, se vzdrami, postavi na lastne noge, zahteva na domačih tleh prvo besedo, od tujcev pa, da se pohlevno obnašajo in domačega naroda jezik spoštujejo. Tako so delali Italijani, Hrvati, Madjari, Čehi, Nemci in glejte rešili se so! Na svojih tleh so sami gospodje, imajo le domačine mešnike, učitelje, profesorje, uradnike, trgovce itd. zlasti pa le domačine poslance. Tujca ne izvolijo za živi svet ne!

Kar je drugim pomagalo, to moramo tudi Slovenci posnemati. Pokažimo to ravno sedaj ob volitvah. Nemci in liberalci nam ponujajo samih tujcev v poslance, kakor nekdaš Seidla in Brandsteterja. Pšejo namreč v nas in tiščijo Schmidererja, Gasteigerja, čijih očetje so iz Tirolskega prišli, Ausserer je tudi Tirolec, Kandolini pa italijanske kože, Pisk židovske in bi rad Rajča spodrinil. Novine v Gradci, Mariboru in Celji pišejo skoraj sami tujci in nas zasramujejo na naših lastnih tleh; tujci so sedaj tudi povsod najhujši rogovileži zoper naše narodne kandidate.

Zatorej Slovenci pazimo! Ni treba in tudi ne smemo kot kristjani tujcev sovražiti. Bog varuj! Toda voliti jih ne smemo sebi in svojemu rodu na očividno škodo. Dajmo slovo takšnim sitnežem. Izvolimo le domače, svoje, slovenske ljudi. Kajti tudi tukaj velja: „Svoji k svojim“ in „kdor brata neče za brata imeti, ta dobi tujca za gospoda“.

Proč tedaj s tujci, kakoršni so kandidati nemško-liberalne stranke!

Opomnja. Zvijačniki šepečejo omahljivcem na ušesa: voli polovičarski, enega liberalca pa enega konservativca, ali enega nemca pa enega slovenca, kakor pravijo „pissel suppen, pissel fleiß, pissel bindið pissel dajč.“

Ali to bi nevarno bilo za Slovence pa tudi neumno. Nevarno, ker bi prišlo dvakrat do volitve, prvokrat bi eden nemškutar zmagal, drugič pa drugi in naposled bi obadva Slovenca propala, ker bi nekateri volilci odšli. Neumno bi bilo, kakor če bi jastreba in pišče kdo v eno kobačo djal. Liberalci so nasprotniki kmetskemu stanu in slovenskemu ljudstvu. Zato mora slovenski kmet le konservativca in Slovenca voliti. In tako bodi!

Gospodarske stvari.

Pivine tropine.

Trdi deli, kateri pri varjenji piva v tako imenovani čistivni kadi zaostajajo, se imenujejo pivine tropine „trebarji“ in obstojijo po večem iz mekin tistega žita, iz kterega se pivo vari.

Tropine imajo razno kemično sestavo, ki se ravna potem, kako se slad pari in po sestavi surovine ali žita, iz kterega se slad napravlja.

Poprek je v tropinah 76% vode. V suhah delih nahajajo se protenove ali beljakove snovi, maščoba, ogljeni hidrati v prav lahko prebavljivi podobi in za to veljajo tropine za prav izvrstno krmo. Tudi okoli 5% dušika je v njih, kar odtod prihaja, da se pod semensko luščino nahajajo vlečičeve celice, ki potem v v tropine prestopijo.

Kar se tečnosti tropin tiče, veljajo pivine tropine med vsemi obrtnijskimi odpadki za najboljšo živinsko krmo. Tropine vsaka živina rada je, ker so ji okusna in tečna hrana. Posebno ugodno delujejo na mlečne zleze, ktere dražijo in k izločevanju obilnejšega mleka spodbujajo, za to jih posebno z veliko koristijo kravam mlekaricam pokladajo.

Tudi svinjam jih polagajo, slasti proti koncu pitavne dobe. Kajti tropine veljajo v obče kot izvrstna pitavna krma. Vendar pa svinja tropine premalo v korist obrne, ker jih premalo do cela prebavi in prekuha, ampak mnogo neprebavljenega zopet od sebe da. Zato se tropine vse bolj le kot mlečna krma obrajtajo. Od konj, ki se s tropinami krmijo, ni pričakovati dela, ktero velike moči potrebuje. Tropine ne dajejo moči, ampak le bolj na mast vplivajo.

Največ tropin se pridobiva po zimi. In ravno o tem času so najbolj dobro došle, ker nadomestujejo nekoliki del sočne ali zelene krme. Ko se tropin veliko naredi, se mora gledati na to, da se prikladno hranijo in pred pokvarjenjem varujejo. Kajti tropine se zelo rade

in lahko skisajo in na dalje splesnijo, kar jih potem živini nezdrave dela.

Nekdaj so mislili na to, kako bi tropine posušili in jih tako za delj časa hranljive storili. Vendar pa potrebna za kurjavo drva ne stojijo v nobeni primerni razmeri k ceni, ki bi se potem iz posušenih tropin iztržila. Zato so si drugi način hranjevanja izmislili. Tropine se namreč v zidane jame natlačijo in po vrhu s 30 centimetrov debelo prsteno plastijo pokrijejo. V taki jami tropine nekakošno okus kislega mleka vsled zavrenja zadobijo, kar jih za živino vžitne ohrani.

Čvrstih tropin more mlečna krava na dan po 15 kilogramov povžiti, skisanih pa le kakih 8 kilogramov. Ko bi se kravam po več polagalo, dobilo bi mleko neprijeten, skisan okus.

Sejmi. 18. avgusta Jarenina, Pilštanj, Rotenberg, Črmožiše, 20. avg. sv. Jurij na Pecnici, Žavec, 25. avg. Arvež, sv. Križ na Murškem polji, Cmerek, Središče, Rogatec, Slov. Bistrica, Velenje.

Dopisi.

Iz Maribora. Ko bi svet zvedel, kako so liberalci telegrame kovali za „Tagespošto“, bi se marsikdo nasmejäl. Hoteli so z njimi svojim „korajže“ delati, naše pa plašiti. Ni šlo. Ko so videli, tako hrabro se Slovenci borimo, kako smo v zmagali v št. Ilji, Jarenini, sv. Jakobu, pri sv. Marjeti učenega dohtarja Kornfelda vrgli, dolgojezičnemu Schikarju pot posvetili, v Kamci prodrli, Lembah, Bergenthal, Bistrici, Lobnico, Ruše dobili, povესili so ošabne glave ter nose začeli vkup tiščati rekoč: „Die Windischen haben schon die absolute Majorität“. Sedaj ugibajo, koga bi naj v mestu volili. Oglasili so se Nagy, Nagele (eksfranciškaner) in Störk. Nekateri pa hočejo Schmidererja po-brati, če jim ga Slovenci poženemo nazaj. Prav za prav pa nihče ne mara za njega. Saj vedo, da še niti pravilno nemški ne zna. V državnem zboru se je kakor kak pojbič v šoli zadril: „Der Vošnjak fliect mir scho bieder am Zeug!“ V perji in bogastvu rojen ne pozna stiske in težave ne kmeta ne meščana. Slovence le sedaj ob volitvah pozna, sicer pa je Hammer-Amboss. Stari Seidl mu je učitelj in menda radi tega neče 4800 fl. z obresti iz njega iztirjati, katerih je okrajnemu zastopu pri „kreis-amtu“ dolžen ostal. Znano je, da Schmiderer ni hotel barona Godelna podpirati, ko lje ta hotel tarife za vinograde, travnike in gozde znižati, tedaj igruntno dačo zmanjšati. Sploh Schmiderer je uže kot nemšk liberallec prisiljen biti kmetom in Slovencem nasproten. Zato pa ti ne marajo za njega in Kandolinija, ampak izvolijo Goedel-Radaja! Živela!

Iz Konjic. (Volitve.) Dne 5. avgusta smo Slovenci zmagali s 114 glasi proti 40. Torej se je od 216 volilcev udeležilo 154, ostalo 72. Vsa nemškutarija, nas šulverein bil je na volišči pa le 40 glasov zmogel, čeravno so vsi učitelji pomagali ploh vleči. Teh nima še nobeden postavne sposobnosti na slovenskih ljudskih šolah poučevati. Združena občina šteje 3400 prebivalcev; mej njimi samo 9 nemčev in 99 nemškutarjev, drugi so Slovenci. Nemci so zvečinoma mirni, nemškutarji, kričači so do sedaj navajeni bili večino Slovencev strahovati. Temu je sedaj za nekoliko konec storjen. Slovenec se je vzdramil, prišel volit in nemškutarija leži ob tla vržena. Tako morate Slovenci vselej in povsod storiti, sicer bodo privandrani nemčurji tako drzni kakor tukajšnja 2 deda, ki sta se obogatila, sedaj pa pravita, „dos is „daiča poden“. Sedaj sta skusila, da sta privandrevca na slovenskih tleh. Še nekaj, kako so nasprotniki agitirala. Albert Walland mlaj. je dva dni tri hlapce po občini pošiljal. Hlapci so listke delili z imeni nasprotnikov ter vsakega kmeta „volili, naj pridejo pred volitvijo k Balantu na zajuterk. S tem pa je ljudi le razžalil, ki svoje poštenosti, svojih pravic ne prodavajo kakor Ezav svoje prvenstvo. Tudi bil je prazen strah, ko je grozil, da bode vožje odtegoval. Saj mu Slovenci lahko rečejo: mi pa vam lesa več ne damo, s katerim si kruh služite, imamo slovenskih lesotržcev! Tudi slov. poslanec knez Windischgrätz bi lahko jim delo na Pohorji odtegnil. Izmej surovosti le to: Balantov Pepi je po volitvi volilca z nožnim rogom po licu udaril, a drug kričač kmeta iz občinske hiše hotel zesuvati, a ta bolj olikan se umakne. Naši so se pošteno obnašali. Veselo je bilo videti, kako so na strah nemčurjem vreli in hrumeli v gostih trumah na volišče od ene strani iz Konjiške vasi, Nove vasi, sp. Pristove, Brega, Prežigala in Blata, od druge pa iz Zeč, Polen, Dobrove, Hohenstreita, zg. Pristave in Skale. Živeli!

Iz Slov. Bistrice. (Pijane muhe — sramota Slovincem, žrtva nemčurjem) Naj vendar svet izvé, kako so liberalci, nemčurji najpoprej s pijačo pamet zmešali kmet-skim ljudem, potem pa jih k volitvam zapeljali, v katere bi trezni nikoli ne privolili. V nedeljo 3. aug. je šel Štigger z svojimi pomagači v Novo ves ter kmete lačenbergerje vkup sklical in jim tam vina kupil, da je bilo vse pijano, kakor muhe. To pa je storil, ker je narodni župan Jerovšek za tisti dan občane v sejo sklical, k seji jih je tedaj nekaj pijanih šlo. Štigger je tam vže naprej obetal, da če bodo njega zvolili, bodo pili in jedli vsi vkup kolikor hočejo. Tako se je tudi godilo. — V pondeljek, ko so se volitve pričele, bilo je vže vse pripravljeno — pri Auerji pijače in cigar

kolikor je kdo hotel. Štigger in Rasswoschegg letala sta kakor bi stekala za kmeti, bolje ko so se jima kmeti izogibali, bolje so šli za njim — ter klicali in vabili: „pojte pit, saj nič ne košta, — volite naše može,“ Imeli so pa na vsakem voglu enega agenta, večidel same mearsarske-omikance, ki so kmete kakor teleta k Auerju in Mauserju pit gonili; pri Auerji je Nasko med kmeti sedel, ter plačeval piti in se jim za volilnega moža ponujal, rekoč: „Saj sem tudi jaz Slovenec, saj jaz od Slovencev živim, in s Slovenci držim itd.“ V pondeljek so tako pili, da je tu in tam kak kmet pijan obležal in kozlal, in agenti nemčurjev, so pijani kakor muhe, preklinjali Slovence, duhovne, in Bog ve kaj vse. Lozničanje so vže pred volitvijo se zbrali pri narodnem krčmarji Novaku; Cigončanje pa so tako odločni bili, kakor vojaki. Narodni Novovešani bili so tudi tam in so volili Adelsteina, žalibog, da dva nista prišla volit, a Vintar k lačenbergerjem potegnil. Tako so tedaj za 2 glasa nemčurji prodrli in Štiggerja izvolili. Najbolje gladko je šlo na gornji Bistrici, Šentoveci in Šmitzbergi, v Ritoznoji pa so morali vse moči napeti, da je bil Nasko izvoljen. Ko jim je vže pri glasih tesno šlo, lotili so se Lencarja in ga tako dolgo obde-lovali, da je vže bil zmešan, Štigger pa je najel fijakarja in se na polje peljal po staro Baumanco, ki ima v Ritoznoji vinograd — ter jo pripelje pred rotovž — ker pa gospa stara ne more več hoditi — so jo po stopnicah nesli, da je pooblastilo dala. — Najhujši so bili Štigger Razvošek Pičl. — Ti ljudje so marsikatero klofuto čuli od kmetov, pa se jih ni nič pri-jelo. Župana Nova veški in Ritoznojski sta se pošteno obnašala pa nesrečna pijača jima je ljudi zmešala. Grdo je to za Slovence, ki so se tako upijanili, a lepo tudi ni za nemčurje; ki sedaj vedo, da mora Slovenec prej pamet zgubiti, preden v njihov koš skoči.

Z Remšnika. (Volitev.) Groza in sveta jeza spreletava mirnogledajočega človeka, ako vidi nemčurčke, kako si jezike in pete brusijo. Kakor divji ponočni lovci so letali Podravčani po vseh hribih enako tudi po Remšniku. Marnberški Rudl je poslal Arzenška skoro v vsako občino. Dne 5. aug. se je klatil po Remšniku ves zmučen ljudi nagovarjat za liberalno stranko. Nekaj jih je nalovil ker mu je tudi Sons-ov sin pomagal, ki je 6. avgusta vže ob devetih od svojega lova na ljudi domov se spravjal. Volitev bila pa je 6. avgusta popoldne ob 4. uri. Vendar nista veliko opravila, ker je naših nasprotnikov eden 10, drugi 9, tretji 6, nekteri po 3 in eden glas zgrabil od 41 volilnih mož. Mahrenberšk hribolazec je našim poštenim kmetom pravil: f. . naj ostane pri buk-vah, kmet pa pri plugu alj oralu. (Der Pfaff beim Buch — Der Bauer beim Pflug. Ker je

po takem kmetom le težko delo želel, in druga ničesar, ga niso vbogali. Narodno konservativni volilci so ostali kot mejaši na nemčurski meji in se niso dali pregovoriti. Celo nek zidarček je prišel iz Marenberga ljudi pregovarjat in psovat našo stranko. Nekteri Podravčani so prišli pred volitvijo še agitirat. Čudno se nam zdi, da je bil tudi g. Hirsman dobro izrejen katoličan in sin poštene pridne matere, ki celo liberalnega obraza nima, med njimi. Od starih zagrizene se nikomur ni čudno dozdevalo. Ko so pa Podravčani sklep volitve zaslišali, da je dobil J. Žmavc 30 glasov, Anton Hiter 40, Franc Hartman 29 in Janez Holeman 25, je eden žalostno izdihnil: „da habmar jetzt den Schmarn“ in so se pobrisali kakor jesenska alj spomladna megla. Narodnim volilcem pa tukaj javno zahvalo izrekamo in jim trikratni „Živili, živili, živili“ želimo. Kmalo po volitvi pa so se lotili izvoljenih in jim pripovedali, le doma ostanite, ne bodete kaznovani. Samo k župniku še dozdej nihče ni prišel. Pa ne bojimo se, so vže izkušeni korenjaki, kojih liberalna druhal pregovorila ne bo.

Iz Središča. (Volitev.) V nedeljo, 10. t. m. se je predstavil svojim tukajšnjim in Ormožkim volilcem g. prof. Kunstek iz Ptuja kot kandidat za poslanca v deželni zbor za skupino mest in trgov Ptuj, Ormož, Ljutomer, Središče in Rogatec ter razvijal svoj program. — Udeležba pri tem volilnem shodu je bila tukaj in v Ormoži jako obilna; g. kandidat je svoje dobre nazore in misli o razmerah spodnjega Štajerja in o Slovencih sploh povedal ter razjasnil, kako bi se dalo v političnem, gospodarstvenem in šolskem obziru na bolje spraviti. — Več volilcev je povedalo svoje želje, na ktere ozirati se je g. kandidat obljubil, ter so volilci z veseljem enoglasno sprejeli kandidaturo gos. prof. Kunsteka. Nasa skrb tedaj mora biti, da se vsi volilci, ne samo tukaj, ampak tudi v Ptuji, Ormoži, Ljutomeru in Rogaci volitve vdeležimo in svoj glas na profes. Kunsteka oddamo in zmaga bo naša. — Vsak, ki bi od te velevažne volitve izostal, zakrivil bi izdajstvo, bil bi v pravem pomenu besede Judež Iškarjot. — Doprinesimo tedaj na dan volitve v dar naroda vse moči, vsi naši volilci morajo biti na volišči, da bomo potem z veseljem pozdravili: „Živel naš deželni poslanec profesor Kunstek!“

Iz Šaleške doline. (Volitve.) Dne 4. augusta se je volitev v velikem številu narodnih volilcev dobro dovršila. Volilcev je bilo 85. Izvoljeni so slovenski narodnjaki č. g. dr. Lipold s 79, g. Franc Skubic 79, g. Juri Stropnik 77, g. Anton Rotnik 80, g. Miha Ježovnik 79 gl. Bil je tudi na volišči nek posestnik iz spodn. Šaleka po imenu Matiček Ošterevec, ki je same nemčurje volil, ker je mislil, da bo vse

za njim potegnilo, pa se je močno prekanil. Bili so tudi 3 učitelji, imenovani trojičarji, dva iz Velenja, eden iz sosedne občine št. Iljske, ki so stali na volišči in čakali, kedaj da bojo šulvereinerji volili, a ker se je to le malo godilo, so jo ti trojičarji iz volišča potegnili. Ko je še volitva bila, dobili so v svojo pest nekega kmeta in so ga „napetnajstili“ tako, da, ko je med volilce prišel, je djal tako le: zdaj smo pa pravega vraga naredili, ker smo same take izvolili, kateri nič kaj ne vejo. Aube, aube! Mej šulvereinarji je eden, kojemu pravijo, da je „suhi duh“. Tako suha je tudi slovenska narodnost trojičarjev! Slišimo, da narodni Velenjčanje mislijo osnovati „Sokol“. Bog jih krepi v tem podjetji!

Iz Globokega. (Volilcem brežkega okraja.) Na vse mogoče načine dela nemčurska mestna gospoda deloma sama, deloma po svojih najemnikih, katerih je na več krajih razstavila, za nemškoliberalnega pristaša gosp. Žnideržiča. Zoper g. Jermana, našega slovens. kandidata, ščuje in zabavlja kar more, mu podtika krivde, katerih so se ravno nemškutarski pristaši sami krivih storili. Kar ne opravijo z besedo, si pomagajo z denarjem. Govori se, da je liberalce pri volitvi volilnih mož na Bizelskem kupil volilcem piti, kolikor so hoteli. Žnideržič se pred volitvami dela Slovenca. Poglejmo pa, kakov Slovenec da je. Že 10 let je deželni poslanec, več let predsednik okrajnega zastopa, pa nikoli se ni brigal za pravice naše. V Brežicah imamo okr. živinozdravnika, za kterega plačujemo davkeplačilci, osobito kmeti, na leto nad 1000 fl., in kak dobiček imamo kmetje od njega? Trd Nemece je, kateri slovenščine ne zna. Ako ga kateri kmet potrebuje, more mu pač drago plačati, a ta ne more mu na tenko razložiti bolezní živinčetove; ne rabe zdravil, ne kako se more živinče varovati in v bolezní oskrbovati, ker slovenski ne zna. Koliko tisočakov je vže šlo iz naših revnih kmečkih žepov za našega potovalnega učitelja Hanzelna, in kaj imamo kmetje od njega? Še manje kakor nič. Imel je vže mnogo predavanj, pa za koga? Za nemčursko gospodo v Brežicah, kmeti ga nismo hodili poslušat, ker ga ne razumemo, ker je trd nemece in so njegove pridige bile nemške. Ali niso to vnebovpijoče krivice, katerih slovenski kmetje od nemčurske gospode trpimo? In kedaj se je Žnideržič za nas potegnil? Nikoli! Še na misel mu ni bilo. Da sodnija v Brežicah, slovenske vloge nemško rešuje, nam kmetom pošilja nemške odloke; razsodbe, pozive itd.; da je vodja postaje Brežice nemece; vse to je Žnideržiču čisto prav. Sedaj pa še naj kdo reče, da je Žnideržič za slovenskega kmeta! Proč s takim zastopnikom. Mi potrebujemo zastopnika, kateri se bo v deželnem zboru za naše pravice boril, a Žnider-

žič gre le toliko v deželni zbor, da ne bi njegovo mesto preveč se pajčevine napolnilo, pri glasovanji pa glasuje z našimi nasprotniki in kteri z našimi kmečkimi žulji pometajo, kakor le morejo. Ne dajmo se motiti od nemčurško-mestne gospode! Mesta naj naše kmečke volitve pri miru pustijo, kakor pustimo mi mestne, in naj se ne vtikajo v naše zadeve, kterih oni niti ne razumejo. Naš poslanec bodi g. Jerman, od kterega upamo, da nas bo marljivo in pošteno zastopal.

Rodoljub in kmet slovenski.

Iz Ptuja. (Volilci shajajo) se v „Narodnem domu“. Ker je volitev že na 9. uro določena, treba je, da pridejo volilci vsaj pol ure pred volitvijo, še bolje pa je, kdor more poprej priti. V našem okraji se zdaj silno agitira proti Raiču, ker je — mešnik. Nemčuji imajo mnogo denarja za razpolaganje, glasovi se preplačujajo po 3, 4, 5 in tudi več goldinarjev. Narodnjake, osobito duhovščino in učitelje, opozorujemo na te nesramne agitacije. Sicer pa vse to pri nas ne bo nič hasnilo, kajti izvoljeni so brez male izjeme zanesljivi, pošteni slovenski možje. Nemški „šulverajn“ dobro deluje za razpor mej narodom.

Iz Savinjske doline. (Slovensko uradovanje.) Občina Gomilska sklenila je slovenski uradovati, kar bi naj Poljzeljska posnemala, ter narodnej krivici konec storila. Saj celo št. Pavelska slovenski uraduje vkljub Hakelbergu po njegovemu šulvereinu. Da poštene Nemce spoštujemo, kaže to, da smo g. barona Haupta imenovali za častnega srenjčana, ker radi priznavamo njegove zasluge, za povzdigo konjerejstva, hmeljarstva. Mož ne živi mej nami kot sovražnik našega roda, ampak se peča z gospodarstvom: med tem ko baron Hakelberg neprestano rovlje in razsaja zoper slovenstvo! Da bi se kedaj poboljšal, to ni verjetno.

Iz Studenic pri Poličanah. Dne 6. augusta sta zgodaj ob 6. uri uže prišla sta Nasko in Pičl z Baumanom, Podpečanom, mesarjem Wretzolnom in kmete lovila za liberalce. Kupovali so vina, piva, cigar. Žugalo, podmitavalo se je. Žugalo se je z dohtarjem, če je kdo Wretzolnovim dedičem kaj dolžen, a Nasko je se grozil z okrajnim zastopom. Bilo je vse zastonj. Le v Studenicah je bil Wretzl izvoljen v Brezji in Hrastovci, pa vrla Slovenca Košir in Korun, ki bodeta konservativne poslance barona Goedelna in dr. Radaja izvolila. Živeli Slovenci, sramota liberalnim mešetarjem!

Od sv. Trojice pri Slatini. Volitve za volilne može so bile pri sv. Trojici, v hiši občinskega predstojnika, 6. t. m. za 5 občin, namreč: sv. Trojica, sv. Katarina, sv. Mohor, Plat in Brestovec. Ker so sami pošteni možje izvoljeni, ki se ne bode dali premotiti za glaž

piva ali vina svojo čast prodati. Bili so skoraj vsi enoglasno izvoljeni, le sv. Trojice župan Čonč ni hotel svojemu kumu Žurman-u glasa dati, ker je bil od Slatinskega Straiterja naprošen, narodnih mož ne voliti. Straiter bi bil tudi rad k nam k volitvi prišel, pa se ni upal, on bi gotovo rad poslanec za Rogatski, Ptujski okraj bil, ki si je že tolko prizadeval da koga bi naj volili. Pa kmetje so ga malo poslušali manj še pa vbogali. Slava vrlim volilec!

Domoljub.

Od sv. Lenarta v Slov. goricah. Naš župan Mravljak je slovenske rodbine sin, pa njemu za to čedalje menje mar. Obžalujemo to. Začel je prav neumno zdelanim nemčurjem ploh vleči in mariborskim liberalcem pete lizati. Bodo li ti v njegovo usnjarno kože nosili? Hammer-Amboss ga je poprosil in on je dovolil njegovo ime pod volilni fuklic Schmidererjev zraven Stiegerja natisniti. Je res mačko v žaklji kupil. Kajti bolj telebastega oklica še nemčurji niso spustili ko takrat. Za kmeta noter ni nič, za Slovenca pa čisto nič. Par liberalnih zjedi in nekaj psovk na vrle naše poslance poštopanih z drznimi neresnicami; to je vse. To je volilni prvi program za Goedel-Radaja celó kaj druga. Jasno je povedano vse, česar treba kmetom in Slovencem. Sicer pa smo v našem okraji izvolili same skušene, izvrstne poštenjake in domoljube. Mravljak sam je potrdil to v telegramu do Schmidererja: „Hier geht's sehr schlecht (namreč za Hammer-Ambossa). In res le malo glasov bo za Schmidererja. Dr. Wittermann in Mravljak sta se ve za njega, potem pa trojički Rezinski, senarski Druzovič, ki bo še jetiko dobil za svoje hlapčevanje nemškim liberalcem; na sumu imajo Slovenci še, da se jim izneveri gasterajski Schönwetter, Anton Golob v Porčici in Ferdinand Golob, ki je izvoljen v Verjanah. Drugih gotovo nobeden ne plune v lastno skledo, vsak ostane zvest Slovenec in poštenjak. Nas je 45 domoljubov. Vsi moramo 19. t. m. v Maribor, da pritismo na sovražnika in pomoremo Slovencem, ki so se v slov. bistrškem in obeh mariborskih okrajih tako hlabro in slavno obnašali. Kdor se izmej nas skrije ali k sovražnikom smukne, ta je izdajalec. Te sramote nam naj nobeden ne naredi. Kakor smo lani častno obnašali se v Ptuj, jednako hočemo letos vsi lepo skup držati in enoglasno voliti od Slovenskega društva nam priporočena kandidata, barona Goedelna in dr. Radaja, na korist kmetom, v čast Slovencem. In tako zmagamo!

Iz Kamce. (Hudo agitirali) so liberali zoper Slovence: posebno sladki dr. Lorber, znani odvetnik oderuha Gassmajerja, potem Šnoppl, Lipp, berič Pirker, Seidl, učitelj Graze. Posestnik Pukl je všel v Tezno pa Lipp je dirjal za njim, in ga pripeljal nazaj. Bilo je zastonj:

slovenska volilna moža č. g. Čagran in vrli Ledonik šta dobila 12, Šnoppl in Lipp 11 glasov. Tudi Jelovec je volil narodno. Izvoljen je pošteni Slovenec oča Hiter. V Rožpahu se je za nas potegoval Dvoršak. Slava mu. V Brestenici pa je Wiesthaler volilee kakor kokoši naložil na voz in strašno kričaje pripeljal v Kamčo. Sicer Brestaničanje radi kaj bleknejo zoper Wiesthalerja, pa ob času volitev zvečinoma pred njim skleknajo. Več drugokrat!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Koroškim Slovencem čestitamo iz celega srca k zmagi 8. t. m. V Velikoveci dobila sta slavni Einšpieler in vrli župan Muri vsak po 80 glasov in v Šmohoru je narodni dr. Abuja zmagal. Slovenci dobili so 3 poslance, toliko jih še niso imeli in Nemci so uže veselja poskakovali, češ koroški Slovenci so pokopani: v Celovci sta slovenska kandidata dobila prvokrat 35 in 30 glasov. Slava Korošcem in jihovemu vodji č. g. Einšpielerju! Slovenski njegov list „Mir“ ima glavno zaslugjo. — Pri nas kažejo nemški liberalci precejšnjo obupnost. Vkljub „lisjaku“ šulvereinu, bauernvereinu niso postavili nobenih kandidatov, samo po strani podpirajo Šnidržiča, Schmidererja in Kandolinija; glavna reč jim je le psovanje na Slovence in njihove kandidate. Nemški konservativci bodo na kmetih povsod zmagali in v Lipnici propadne baron Washington zopet zoper kanonika Karlona, ubogi Appot, bauernvereinski zveličar, pa skleknajo pred gomilskim kmetom in konservativcem Lehmanom. — Na Dunaji so liberalca in brezverca Stellmacherja zaradi ubojstva obesili pa se ni hotel spovedati mešniku. Bil je nespokoren do konca. — Arlska železnica je dogotovljena, — Hrvatski ban potuje v pokrajini ter ga povsod slovesno pozdravljajo. — Cesar pridejo proti koncu tega meseca na Vogerkö k velikim vojaškim vajah okolo Temesvara. — Naš minister vnanjih zadev, grof Kalnoky je od Bismarka povabljen na dogovore. Minister je vže se odpeljal, Ves svet se povprašuje, kaj neki to pomeni?

Vnanje države. Angleži so do sedaj vedno Bismarka podpirali zoper Francoze, Ruse, Avstrijane. Toda sedaj se čuti Bismark dovolj nočnega in začenja Angležem polena pod noge netati. Nemci hočejo tudi na morji kaj veljati, Cesar Angleži ne trpijo. — Ruska carjeva rodina potuje v Varšavo, potem v Moskvo in naposled k Donskim kozakom. — Kolera prodrla je iz Francoskega tudi na Italijansko in Angleško. Mnogo ljudi je podavila. — Zaradi Egipta so se poslaniki veselili, t. j. največjih lržav evropskih, posvetovali v Londonu pa se niso mogli porazumeti: angleška vlada hoče 1000 mož odposlati, da vzamejo Hartum; ven-

dar Mahdi se bode gotovo in trdno branil. Njegova država meri uže 30.000 □milj, na katerih pa živi le 4 milione ljudi. — Anamski ministri so svojemu mlademu kralju zavdali in drugega postavili. — Kitajci bi naj Francozom plačali 80 milijonov frankov, se pa branijo. Na to je francosko brodogradnjo postreljalo mesto. Le-Kung pa ni čutiti, da bi to Kitajce posebno splašilo. Slišati pa je, da so Francozi bogate rudnike Kitajcem zaplenili in otok Formazo zasedli.

Smešnica 33. Nemškutarška nemščina je taka, da se jej vsak izobražen Nемеc mora smejati. Tako n. pr. je v Vozenici posilinemec sosedu govoril: „nim du die halbete Kajbel, dan stih i di ganze ab“. Goste pa tako nago-varja: „thun Sie bei mir einkehren, i hab eine gute Wein, eine Panorama, niks zweits, meine kumplimente, kušamadiner.“

Razne stvari.

(Naš glavni urednik) je uže pritožil se zoper celjskih porotnikov razsodbo.

(Dobro zagovarjal) je urednika gosp. Jož. Weingerl, slovenski volilee na Pesnici in slovenske, pobožne korenine mož, proti Mariborskemu nemčurju, ki se mu je rogal: no, glejte, sedaj je vendar obsojen. G. W. odgovori: Kristus je bil tudi obsojen. Nemčur: pa mešnik zaprt! G. W. Kristus bil je tudi nedolžen zaprt! Nemčur pobesi glavo in zgine.

(Ljutomerski domoljubi) so ponudili dr. Gregorčcu kandidaturo in g. Kukovec je blagodušno telegrafiral: „Vam kot narodnemu mučeniku prepuščam svoje mesto“. Toda po resnem prevdarku dr. Grégorec ne provzame nobene kandidature in prosi volilee, naj volijo vsi enoglasno g. Kukovca, kojemu bodi javno izrečena prisrčna zahvala.

(Reichenburg) je prvokrat narodno volil. Zmagal je č. g. župnik.

(Bivši poslanec) g. profesor Žolgar se pošlovi od svojih volilcev in želi, da volijo g. Mih. Vošnjaka in dr. Dominkuša.

(Schmiderer) leče in vozi se po vsem volilnem okraji. Nemčurji se bahajo, da bodo toliko glasov kupili, kolikor potrebujejo. Grdobna nakana!

(Narodno volil) je Wurmberg, Mons-berg, sv. Primon na Pohorji.

(V Peklu) so nemčurji 2 glasa kupili, denar sta podmitanca zapila.

(Narodno volili) so Kalobčanje 3 narodnjake; Hercoga, Bogmana in Al. Krefta, sv. Lovrenčani na Dravskem polji 3, M. Slekovca, Juriča in Urbasa, na Ptujski gori 3, Jan. Antoliča, J. Pislaka in Krajnca, v Cirkovcah 4, med temi Iv. Bohanca.

(Vranski okraj) izvolil je same narodnjake, polovica je pri Savinjskem sokolu, Brašlovce 6; gornje grajski okraj je itak naroden. V Dobrni so izvoljeni č. g. Gajšek, kmeta Kok in Tratnik.

(Letina na Murskem polji) bo srednje dobra, sadja se kaže dosti.

(Pri sv. Joštu) na Kozjaku prosijo lastne občine, za šolo pa posebnega učitelja; sedaj poučujejo č. g. župnik.

(V Pišecah) so izvoljeni č. g. župnik in 3 narodnjaki na Bojsnem 1 omahljivec.

(Celjski lisjak) ali krivi kmetški prijatelj obira g. Jermana, češ ta je rekel nekda: on hoče delati, da bodo trije kmetje imeli samo eno suknjo. Tega pa g. Jerman ni nikoli rekel. ampak bivši okrajni glavar in liberalec Jossek. Ako je celjski lisjak to nalašč in vedoma na g. Jermana obrnil, potem uže vsak lahko vé, česar je tak listič vreden! Proč z njim!

(Ameriško trsovje) sadijo v Bizelj-skem na državne stroške. Vsaki den služijo delavci do 80 kr., eden nadzornik pa 1 fl. 50, drugi 2 fl. in tretji 3 fl.

(Na Pragarskem) so nemčurji od volitve prišedši v Spod. Polskavi, kder so pomagali Slovence podreti, pri Gruntarji tri slovenske železniške čuvaje napasti hoteli pa so se treh korenjakov naposled prestrašili in pobrisali.

(Iz Vojnika) se nam piše, da so v Škofiji vesi zraven posilinemca Okorna in Koželja izvoljeni vrli Slovenci. Fr. Koren, M. Spes, M. Bikovšek in Fr. Črepinšek.

(V Čresnovcih) so slov. bistriški rovarji zopet grdo razsajali, žugali so, da se kmetom takoj denar iz „sparkase“ odpove, če ne volijo nemčurski, vsled tega so Slovenci propali za 4 glase, Vrhloga in Pretrež pa se ništa dala prestrašiti. Izvoljeni so čvrsti Slovenci: Papež, Mlakar in Jernejšek.

(Volilni shod) bo 15. t. m. v Ločjem dolu poleg Slatine, Č. g. Raič pride tje. Slatina je volila narodno.

(Prva zmaga) za mariborski volilni okraj bila je v Karčevini, zadnja v Tinjah, kder so izvoljeni dr. Vošnjak, župnik Lenart in kmet Babič. Pri sv. Martinu na Pohorji so 3 glasi naši. Slava!

(V Globokem) blizu Brežic so zmagali Slovenci, izvoljena sta J. Urek in F. Gregorevič. Živelci volilci. Liberalec Ogorovec dobil je volilno jetiko. Zmaga g. Jermana je zagotovljena.

(Dopisi.) Jožef Pristovnigg iz Kalš pravi, da pri grdem tepeži pri sv. Martinu na Pohorji ni rekel: „do sedaj sem držal ž njimi, sedaj pa me je sram“. Obžalujemo, da ga ni sram, marveč še vedno pleše, kakor mu Pičl in Razwoschegg piskata. Župan Meglič v Podovi pravi, da ni

res, ka je: „hodil po 5 pol papirja nalašč v mesto in rekel nekemu: „danes sem šel nalašč po 5 pol papirja v mesto in si za to pot 1 fl. 50 kr. zaračunim“. Učitelj Leskovar v Makolah pa trdi, da od šulvereina ni dobil 50 fl. in 100 fl. tudi ni sklical „generalni štab“ zoper dr. Radajevo zborovanje. Tudi prav, posebno, ker to kaže da se učitelji sramujejo „šulvereinskih grošev“.

(Radi popravimo) zadnje poročilo o Dobovskem č. g. župniku; kajti sami pišejo, da so vselej stóřili svojo narodno dolžnost, zlasti so volili narodno kot Žavski kaplan in sv. Emški župnik, kot kaplan na Ptujski gori osnovali prvo „slovensko besedo“ in tudi sedaj za narodnega kandidata delali in ga priporočujejo. Dobro in hvala!

(Mozirki dijaki) priredili smo 27. jul. veselico v Čitalničnih dvorinah, pri kateri smo imeli 17 gl. 85 kr. čistega dohodka. Hvalo izrečemo toraj vsim vdeležiteljem.

Mozirski dijaki.

(Osnova vojstva) cesarskim vojakom v pouk v prašanjih in odgovorih, se glasi knjižica, katero je ravnokar izdal in založil g. Komelj, plem. Sočebčan. Cena 20 kr.

Listnica uredništva: Mnogo dopisov smo odložiti morali. Naj se nam ne zameri.

Loterijne številke:

V Gradci 9. avgusta 1884: 77, 6, 14, 47, 23
Na Dunaji „ „ 38, 24, 10, 8, 81
Prihodnje srečkanje: 23. avgusta 1884.

Karčma se išče kupiti na dobrem mestu; dobro bi bilo, ako je kaj gospodarstva zraven. Ponudbe sprejema uredništvo „Slov. Gosp.“ 1—2

Javna zahvala.

Moja hiša in gospodarsko poslopje v Podovi, okraj Mariborski, mi je 19. julija t. l. pogorelo. Bil sem zavarovan pri zavarovalnici „Wiener Versicherungs-Gesellschaft“, ki je škodo takoj vcenila in mi danes poplačala po svojem zastopniku, Karl Brezniku v Mariboru, Tegetthoffstrasse št. 32.

Izrekam svojo zahvalo zavarovalnici in jo vsakemu v zavarovanje priporočim.

V Podovi dne 31. julija 1884.

Gašpar Meglič,
posestnik in župan.